

Uchwała Nr / /2023 Rady Powiatu Wołowskiego
z dnia grudnia 2023 roku

w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu psychologiczno-terapeutycznego
dla osób stosujących przemoc domową na lata 2023-2027”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. 2022 r. poz. 1526 z zm.), art. 19 pkt 16 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), oraz art. 6 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1492 ze zm.) Rada Powiatu Wołowskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2023-2027” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wołowskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA POWIATOWA
Marcin Cichy

UZASADNIENIE

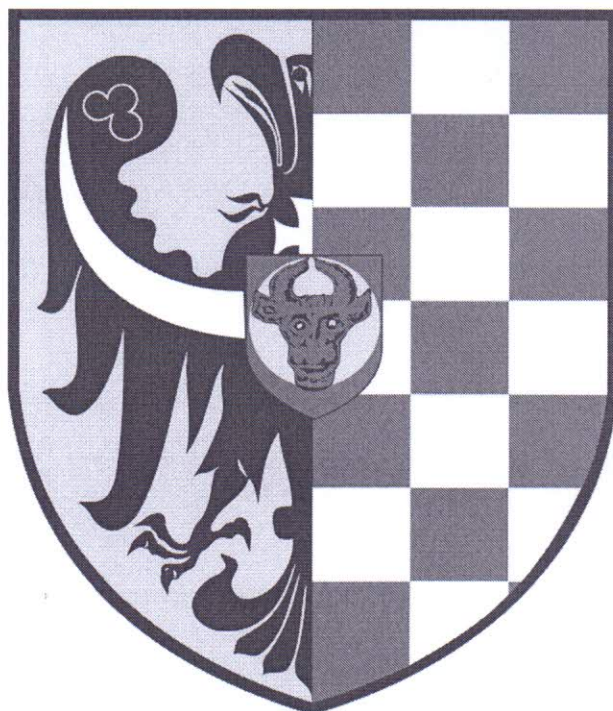
W preambule do Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podkreślono, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Art. 6 ust. 4 w/w ustawy stanowi, że do zadań powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych postaw.

Art. 112 ust. 13 ustawy o pomocy społecznej wskazuje, że rada powiatu na podstawie wykazu potrzeb opracowuje i wdraża lokalne programy pomocy społecznej.

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 zakłada realizowanie programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową , które celować mają w zmianę wzorców zachowań. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie od 2014 r. realizuje programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową dla sprawców przemocy w rodzinie. Program psychologiczno-terapeutyczny będzie stanowił konieczne uzupełnienie oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych.

**POWIATOWY PROGRAM PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
NA LATA 2023-2027**

Opracowany przez Iwonę Ikoniak-Sobczyk – starszego pracownika socjalnego PCPR w Wołowie

Spis treści:

Wstęp	3
Rozdział 1 Podstawa prawna i programowa.....	4
Rozdział 2 Cele programu	5
Rozdział 3. Adresaci programu	6
Rozdział 4 Realizacja programu	7
Rozdział 6 Zakładane rezultaty, monitoring i ewaluacja.....	8
Rozdział 7 Źródła finansowania programu	9

Wstęp

Przemoc w rodzinie, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniem lub zaniechaniem naruszającym prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażając te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszając ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodując szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołując cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest poważnym problemem społecznym, który dotyka dzisiejsze rodziny i występuje w każdej grupie społecznej. Pomoc rodzinie, w której występuje przemoc jest działaniem trudnym ze względu na różne czynniki, m.in.: przez przekaz historyczny kojarzący się często z siłą, przemocą i karaniem w sferze wychowywania, przez definiowanie zjawiska przemocy podyktowane schematami myślowymi, uproszczeniami i umniejszaniem znaczeń pewnych zachowań. Inny czynnik zaburzający działanie pomocowe to postrzeganie obrazu ofiary w rodzinie. Ofiara nie ufa, jest bierna, często agresywna i nie potrafi aktywnie zmierzać ku zmianie swojego życia. Taki obraz ofiary jest wynikiem jej wszystkich dotychczasowych doświadczeń życiowych, jednak jest on trudny do zaakceptowania osobom pomagającym. Osoba pomagająca rodzinie z występującym zjawiskiem przemocy oprócz kompetencji oraz wiedzy powinna posiadać chęć niesienia pomocy, być życzliwą i posiadać wielką cierpliwość, gdyż jest to często długi cykl obfitujący w przeróżne niespodziewane sytuacje. Procedury mają pomagać, wskazać ramy pomocy, jednak to ludzie i ich rozumienie rzeczywistości jest najważniejsze. Program pomoże się przyczynić do ograniczenia zjawiska przemocy domowej w powiecie wołowskim.

Rozdział I. Podstawa prawna i programowa

Podstawą prawną programu jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy

Program psychologiczno-terapeutyczny jest spójny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023, Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar w Rodzinie w Powiecie Wołowskim na lata 2021- 2025.

Rozdział II. Cele programu

Program został opracowany na podstawie wytycznych dotyczących opracowania i realizacji programu psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w województwie dolnośląskim i stanowi wraz oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi istotną część systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Wołowskiego. Program zakłada także współpracę pomiędzy instytucjami, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy domowej. Oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne w założeniu mają prowadzić do zmian wzorców zachowań i zakończenia przemocy. Uczestnictwo osób w programie powinno wpłynąć na zdolność do samokontroli tych osób oraz rozwinąć ich zdolności komunikacyjne, a także umiejętności rozwiązywania konfliktów bez zachowań agresywnych. Program zakłada, że przemoc to zachowanie nieakceptowane, którego nic nie usprawiedliwia.

Celem głównym programu psychologiczno-terapeutycznego jest utrwalenie przez sprawców przemocy domowej postaw i zachowań, które zostały przekazane im w oddziaływaniach korekcyjno- edukacyjnych. Cel ten zrealizowany będzie poprzez rozwój zachowań prospołecznych i umiejętności interpersonalnych, rozwój świadomości emocjonalnej, umiejętność zastąpienia zachowań przemocowych zachowaniami bez agresji.

Cele szczegółowe programu:

1. Pogłębianie wiedzy o przemocy domowej i jej skutkach oraz wpływie na członków rodziny.
2. Nabycie lub pogłębienie wiedzy na temat postaw rodzicielskich i metodach wychowawczych bez przemocy.
3. Nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów w rodzinie.
4. Edukacja o emocjach i sposobach ich wyrażania.
5. Wzmacnianie własnych zasobów i kompetencji.

Rozdział III. Adresaci programu, zasady naboru i warunki uczestnictwa

Odbiorcami programu są osoby dorosłe stosujące przemoc domową, które zgłosiły się do wzięcia udziału osobiście, dobrowolnie bądź zostały skierowane przez instytucje i podmioty, m.in. ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, zespoły kuratorów sądowych. Warunkiem jest wcześniejsze ukończenie programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Zakwalifikowanie do programu powinno kończyć się podpisaniem kontraktu, w którym uczestnik zaakceptuje warunki i podpisze kontrakt. Uczestnikiem programu powinna być osoba, która pozytywnie przejdzie działania kwalifikacyjne, podpisze kontrakt oraz rozpocznie spotkanie programowe.

Nabór następuje we współpracy z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Adresaci programu muszą wyrazić indywidualną zgodę na uczestnictwo. Do programu mogą się zgłaszać bezpośrednio uczestnicy programów korekcyjno-edukacyjnych. Przyjęcie uczestnika poprzedzone jest wstępnymi kwalifikacjami z działaniami diagnostycznymi, a sama diagnoza jest dokumentem pisemnym.

Diagnoza ma na celu rozpoznanie się w indywidualnej sytuacji uczestnika i sprawdza jakie są okoliczności skierowania do programu, czy uczestnik aktualnie stosuje przemoc domową, jak funkcjonuje w rodzinie i społeczeństwie, jakie ma doświadczenia z uzależnieniami, jak wygląda jego sytuacja zdrowotna (medyczna i terapeutyczna w zakresie zaburzeń psychicznych).

Po zakwalifikowaniu następuje podpisanie kontraktu zaakceptowanego przez uczestnika. Kontrakt jest bazowym dokumentem programu określającym warunki uczestnictwa i pełnego ukończenia programu, są w nim też zawarte zasady współdziałania. Najważniejszą zasadą programu jest jego dobrowolność.

Rozdział IV. Realizacja programu

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie. Instytucjami współpracującymi są ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu wołowskiego, zespoły interdyscyplinarne, Sąd Rejonowy w Wołowie, Prokuratura Rejonowa w Wołowie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej. Program będzie prowadzony przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje oraz doświadczenie w pracy ze sprawcami przemocy w rodzinie.

Program może mieć charakter sesji indywidualnych lub grupowych. Realizacja programu jest oparta o harmonogram zajęć z określeniem miesięcy, w których będzie realizowany. Działania obejmują nie mniej niż 20 godzin zajęć grupowych i przynajmniej 1 godzinę zajęć indywidualnych dla każdego uczestnika. Obecność uczestników na zajęciach potwierdzona jest listami obecności.

Zajęcia grupowe mogą obejmować takie formy jak mini wykłady, pracę warsztatową, dyskusję, prace indywidualną, ćwiczenia interaktywne i symulacyjne.

Program może być realizowany przez jednego trenera, który zobowiązany jest do sprawozdawczości po przeprowadzonych zajęciach. W programie każdy uczestnik wypełni dwukrotnie ankietę ewaluacyjną, która zweryfikuje zmianę zachowań.

Rozdział V. Zakładane efekty, monitoring i ewaluacja programu

Program zakłada realizację celów terapeutycznych, które mają sprzyjać zwiększeniu samoświadomości, umiejętności samoregulacji i uruchomieniu zmian, które pozwolą na skuteczniejszą adaptację społeczną i najkorzystniejszy poziom funkcjonowania w życiu codziennym.

Działania podlegać będą monitoringowi oraz ewaluacji. Sprawozdanie z realizacji programu będzie zawierało podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym.

Monitoring będzie polegał głównie na sprawdzaniu obecności i aktywności uczestników, współpracy z instytucjami celem wymiany informacji o funkcjonowaniu uczestnika w środowisku rodzinnym i społecznym, kontaktem realizatorów z osobami, wobec których uczestnicy stosowali przemoc domową, oczywiście po uzyskaniu przez nich zgody.

Rozdział VI. Źródła finansowania programu

Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego na szczeblu gminnym i powiatowym. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa. W związku z tym realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazanych z budżetu państwa na ten cel. Zakłada się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania.